

és jó néhányat közülük már a humuszrétegben sikerült megfogni (főleg a lelőhely D felé eső részén).

Az eddig feltárt objektumokból előkerült leletanyag alapján – a Máriapócsi út mindkét oldalán – egy kora bronzkori telep nyomait találtuk meg. Az objektumok mindegyike gödör, melyek többségéből nem, vagy aránylag kevés leletanyag (kerámiatöredék, állatcsont) került napvilágra.

Munkatársak: Erdei Krisztina, Ligeti Gábor, Pásztor István technikusok.

CSÉKI ANDREA

403. Ófehértó, Kishomok, Búzakalász Tsz. (KÖH 34784, 34785)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) U

2009 őszén az épülő M3 gyorsforgalmi út nyomvonalán, a Nyíregyháza–Vásárosnamény közötti szakaszon, az Ófehértótól D-re eső – korábban M3-16 és M3-207 jellel külön lelőhelyként nyilvántartásba vett – területet több kilométer hosszúságban próbaárkokkal kutattuk át.

Egyedül az M3-207 jelű lelőhely Ny-i részén, egy természetes mélyedésben átlagosan 140 cm-es mélységben került elő egy vastagabb, humuszos kovárványréteg, melyben objektumfoltok jelentkeztek a mintegy 3800 m² nagyságú területen. Az objektumfoltok mellett fakidőlés, fagyökérszet nyomait is megfigyeltük. Ebből az átlagosan 120 cm vastagságú humuszos kovárványrétegből szórványosan, de jelentős mennyiségű kerámiatöredék került elő. A foltok rosszul rajzolódtek, nehezen voltak megfoghatóak és különböző szinteken jelentkeztek.

Hét, a közép neolitikumhoz tartozó objektumot tártunk fel: 3 gödröt, 2 kutat, 1 kemencét és 1 cölöphelyet. Csekély számukhoz képest nagy mennyiségű leletanyag került elő. A legérdekesebb objektumot, a 2. sz. kutat több fázisban bontottuk, alja 4,3 m mélységben jelentkezett. A legjelentősebb lelet a kút aljáról egészben előkerült két edény. Az iszapnak köszönhetően a teljes vonaldíszes festés konzerválódott a bütyökdíszítésű „bomba” alakú csupron. Mellette egy nagyméretű kiöntőcsöves korsó feküdt.

A 3. sz. kút betöltésében egymáson, véletlenszerű helyzetben négy teljes kutyaváz jelentkezett.

Az 1. sz. gödörből feltűnően nagy mennyiségű kerámia került elő, köztük egy emberi arcábrázolással díszített edénytöredék.

Munkatársak: Erdei Krisztina, Hatos János technikusok.

MAJERIK VERA – NICKLAS LARSSON

404. Ófehértó, Maró (KÖH 34863)

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) B, LT

2009. augusztus 31. és október 29. között megelőző feltárást végeztünk az M3 autópálya M3-76 jelű lelőhe-

lyén. Az autópálya Nyíregyháza–Vásárosnamény közötti szakaszán (254+470–254+550 km-szelvények) a nyíregyházi Jósza András Múzeum munkatársai több alkalommal (1993. április, 2005. április és november) terepbejárást végeztek.

A lelőhely Ófehértó DK-i határában található, egy ÉNy–DK irányú dombon, melynek NyDNY-ra eső része mellett a geológiai rétegek alapján valamikor egy patak folyhatott. A domb tetejét és a Ny-ra eső részét több méter vastag homokréteg, K felé eső részét pedig rozsdabarna erdőtalaj borítja. A feltárt objektumokból előkerült leletanyag alapján legelőször a kora bronzkor időszakában, majd a kelták telepedtek meg a dombon.

A kora bronzkori településnyomok főleg a lelőhely K-i felében és a domb DNY és DK felé eső részén, kelta objektumok kizárólag a vastag homokréteggel borított domb ÉNy-i részének tetején helyezkedtek el, elszórva „bokrokban”.

A lelőhelyen 71 objektumot tártunk fel, ebből 31 a kora bronzkorhoz, 30 a keltákhoz, 1 az újkorhoz köthető, 17 objektumból pedig nem került elő leletanyag. Az objektumok zöme szemetesgödör, de feltártunk épületet, árkot és néhány nyílt tűzhelyet is. Többségükből nem vagy nagyon kevés leletanyag (főleg kerámiatöredék) került napvilágra. A 66. sz. gödör legfelső rétegében egy kisméretű belső díszes tál töredékét találtuk.

A nagyon elszórtan elhelyezkedő objektumok és a domb tetejét borító vastag homokréteg miatt 3 helyen kb. 2×3 m-es és 3 m mély szondát (egyét a domb Ny felé eső lábánál, kettőt a domb tetején) nyitottunk. Továbbá egy 20×20 m-es szondát a domb Ny felé eső lábánál és két 10×10 m-es szondát a domb tetején. Ezek alapján megbizonyosodtunk arról, hogy nem volt még egy megtelepedési réteg a dombon és az altalajba beleásott objektumok sem folytatódtak a homokréteg alatt (ezt később Horváth Zoltán geológus is megerősítette).

Munkatársak: Pásztor István, Kelemen Péter, Ligeti Gábor technikusok.

CSÉKI ANDREA

405. Óföldaák, Gencs-hát (KÖH 34486)

(Csongrád megye) B, LT, Sza

A határrészben elnyúló M43-9. és 10. lelőhelyek gyakorlatilag egy igen nagy kiterjedésű, szarmata lelőhelyet alkotnak. Feltárást 2008-ban kezdtük meg, mely csak a nyomvonalra korlátozódott.

2009. március 30. és május 11. között elvégeztük a tavaly lehumuszt, de fel nem tárt részek, a vadátjáró és a két lelőhely közötti terület feltárást. Kutatásunk során 5580 m²-en 259 objektum került elő. A területen a késő szarmata telep igen intenzív része helyezkedett el, ehhez tartozott a feltárt objektumok többsége: agyaggyerő gödrök, félig földbe mélyített házak és építmények, kerítő és vízelvezető árkok, tárológödrök. Az egyik árokban egy D–É tájolású, hanyatt, nyújtott